

Gümrük Birliği'nin Türkiye'nin Dış Ticareti Üzerine Etkisi: Panel Çekim Modeli Uygulaması

Ayça AYSUN, Oktay ÖKSÜZLER, Metehan YILGÖR

Gümrük Birliği'nin Türkiye'nin Dış Ticareti Üzerine Etkisi: Panel Çekim Modeli Uygulaması

Özet

Bu çalışmada Türkiye ve Avrupa Birliği arasında kurulan 1996 tarihli Gümrük Birliği'nin Türkiye'nin AB-15 ile yaptığı dış ticarete etkisi Panel Çekim Modeli kullanılarak 1980-2009 dönemine ait yıllık verilerle tahmin edilmiştir. İthalat ve ihracat modellerinde nüfus, ülkeler arası uzaklık, milli gelir ve Gümrük Birliği kuklası açıklayıcı değişkenler olarak kullanılmıştır. Tahmin sonuçları göstermiştir ki Gümrük Birliği Türkiye'nin ithalatında önemli bir etki yaparken bu etki Türkiye'nin ihracatında önemsiz çıkmıştır. Buna ek olarak çalışmada hem Türkiye'nin hem ortak ülkelerin milli gelirinin ihracat ve ithalata etkisinde Gümrük Birliğinden dolayı yapısal bir değişiklik olup olmadığı araştırılmış ve ihracat modelinde her iki etkinde yapısal olarak etkilendiği ithalat modelinde ise bu etkinin sadece ortak ülke gelirinde ortaya çıktığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gümrük Birliği, Uluslararası Ticaret, Çekim Modeli, Panel Veri

---